

Backup

D. Leeuw

12 december 2024

v.1.0.0

© 2024 Dennis Leeuw

Dit werk is uitgegeven onder de Creative Commons BY-NC-SA Licentie en laat anderen toe het werk te kopiëren, distribueren, vertonen, op te voeren, en om afgeleid materiaal te maken, zolang de auteurs en uitgever worden vermeld als maker van het werk, het werk niet commercieel gebruikt wordt en afgeleide werken onder identieke voorwaarden worden verspreid.

Over dit Document

0.1 Leerdoelen

Na bestudering van dit document kent de lezer:

- Verschillende manier van backup: off-site, on-site, off-line, on-line
- Verschillende hardware voor backup: tape, disk, cloud
- Verschillende backup schemes: son-father-grandfather, full, incremental en differential
- Manieren om hardware redundant te hebben

0.2 Voorkennis

Het wordt van de lezer verwacht dat hij de volgende basis kennis heeft:

- Basis kennis van de werking van een bestandssysteem
- Basis kennis van de werking van RAID

Inhoudsopgave

Over dit Document	i
0.1 Leerdoelen	i
0.2 Voorkennis	i
1 Inleiding	1
2 Backup van data	3
3 Het veiligstellen van data	5
3.1 On- of Off-site	5
3.2 On- of Off-line	5
4 Versioning	7
4.1 Snapshots	7
5 Backup schemes	9
5.1 Son-Father-Grandfather	9
5.2 Full-Differential-Incremental	9
5.3 Een combinatie van de twee	10
6 Backup media	11
6.1 Tape	11
6.1.1 LTO - Linear Tape Open	12
6.2 Cloud	12
7 Backup van hardware	13
7.1 Spare	13
7.2 Hot Standby	13
7.3 Virtualisatie	14

Hoofdstuk 1

Inleiding

Onze wereld draait inmiddels om de data die we genereren. Het zijn de documenten op ons werk, de berichten op social media, de foto's op onze telefoons. Ons hele leven hangt van digitale data aan elkaar.

Onze data staat op apparaten en daar kan van alles mee gebeuren:

menselijke fouten Het per ongeluk weggegooid van data, of later denken dat het toch niet weg had moeten

natuurlijke oorzaken Door brand of wateroverlast kunnen opslagsystemen verloren gaan of onherstelbaar beschadigd worden

ouderdom - Een harddisk of SSD kan stuk gaan door ouderdom

bitrot - Data wordt opgeslagen op een harddisk met magnetisme dat verliest na verloop van tijd zijn magnetisme en op een gegeven moment is er geen verschil meer tussen een 1 en een 0

diefstal - Apparatuur waarop we belangrijke data hebben staan kunnen gestolen worden

cryptolockers - Malware kan onze data encrypten en alleen tegen betaling krijgen we misschien de sleutel om de data te decrypten

Het is steeds de vraag waartegen we ons willen beschermen, wat het mag kosten en wat de eisen zijn die we stellen aan onze data. Om een goede afweging te maken is het belangrijk dat we de verschillende mogelijkheden kennen.

Hoofdstuk 2

Backup van data

De meest eenvoudig vorm van backup is de kopie. Sla een kopie van een document op onder een andere naam of in een andere directorie en je kan deze terug zetten als er wat fout gegaan is met het origineel. Het nadeel van deze oplossing is dat als het opslagmedium in het systeem stuk gaat je het origineel en de kopie kwijt bent.

Een andere oplossing is het opslaan van een kopie van de data op een andere harddisk of op een USB-stick. Mocht het origineel verloren gaan of zelfs de volledige harddisk overlijden, dan heb je altijd nog een backup op de andere disk. Het is natuurlijk wel arbeidsintensief om elke keer een kopie te maken als je het origineel hebt aangepast of als je een nieuw document hebt gemaakt. Het gebeurt natuurlijk een keer dat je dat vergeet.

We zouden ook een stukje software elk uur kunnen laten draaien om een backup te maken van al onze documenten. Zo weten we zeker dat er altijd een backup is van maximaal een uur oud. Het nadeel is dat als we terug willen naar de versie van 3 uur geleden, dat die inmiddels overschreven is door de versie van 2 uur geleden.

We willen dus een kopie hebben die afhankelijk is van het tijdstip waarop de backup gemaakt is. Dat kan door backup-software een map te laten maken met in de naam de datum en het tijdstip. Daarin kan deze een kopie zetten van onze data, dan kunnen we kiezen welke versie we later terug willen zetten. Het nadeel is dat we elk uur een nieuwe map krijgen met al onze data erin. De harddisk zal dus heel snel vol lopen.

Voor dit laatste probleem zijn er verschillende oplossingen:

1. Is het echt nodig om elk uur een kopie te maken of is één keer per dag genoeg?
2. Limiteer het aantal te bewaren mappen. Hoe ver wil je terug kunnen in de tijd?

3. Maak alleen een kopie van die data die daadwerkelijk gewijzigd is
4. Comprimeer (zip) de data
5. Dedupliceer de data - veel gebruikers slaan dezelfde documenten op, dus als twee of meer documenten hetzelfde zijn sla er dan maar 1 op in de backup

Al deze features zijn vaak onderdeel van de huidige backup-software oplossingen. Vele leveranciers en open source programmeurs hebben zich gestort op het schrijven van de beste backup oplossing. Het loont de moeite om de verschillende producten met elkaar te vergelijken voordat je een beslissing neemt welke backup software je wilt gaan gebruiken.

Hoofdstuk 3

Het veiligstellen van data

3.1 On- of Off-site

Met een kopie van de data op dezelfde harddisk heeft dit gevolgen als de harddisk overlijdt. Het is beter om een kopie te maken op een andere harddisk. Zolang als de data binnen dezelfde lokatie blijft heet dit een on-site backup. Want als de lokatie afbrandt hebben we geen kopie meer, die is dan vermoedelijk ook verbrand.

Een oplossing hiervoor is het overbrengen van de kopie naar een andere lokatie. Dit heet dan een off-site backup. De vraag reist nu hoe ver weg moet de backup zijn om veilig te zijn? Om deze vraag te kunnen beantwoorden moeten we ons afvragen waartegen we ons willen beschermen. Is het voldoende om ons te beschermen tegen een brand op een lokatie of moeten we de data beschermen tegen een nucleaire aanval? De keuze is vaak afhankelijk van de waarde van de data, de gevolgen bij het verloren gaan en de kosten van transport en opslag.

3.2 On- of Off-line

Een kopie van de data kan bijvoorbeeld met `rsync` gemaakt worden van één systeem naar een tweede. Om dit te kunnen doen moeten beide systemen aan staan. Ook bij RAID kunnen we data repliceren (`mirror`) naar een tweede disk. In beide gevallen spreken we van on-line data. Het voordeel van deze manier is dat de data vrijwel meteen beschikbaar is als het originele systeem stuk gaat. Het nadeel is, omdat de data on-line is, dat bijvoorbeeld cryptoware of een andere aanvaller ook bij de data zou kunnen. Voor RAID is dit vooral een probleem omdat de data direct gerepliceerd wordt, dus de encrypte data wordt ook gerepliceerd en overschrijft de goede data. Een systeem dat

periodiek een kopie maakt is hiervoor minder gevoelig. Wordt tijdig ontdekt dat er een cryptolocker aan het werk is dan kan de backup uitgezet worden, zo blijven de backups veilig.

Een andere mogelijkheid is dat data off-line wordt opgeslagen. Bij dit soort systemen denken we vaak aan tapes. De backup wordt gemaakt op tape en zodra de backup klaar is wordt de tape uit de tapestreamer verwijderd. De data is dan niet meer direct benaderbaar.

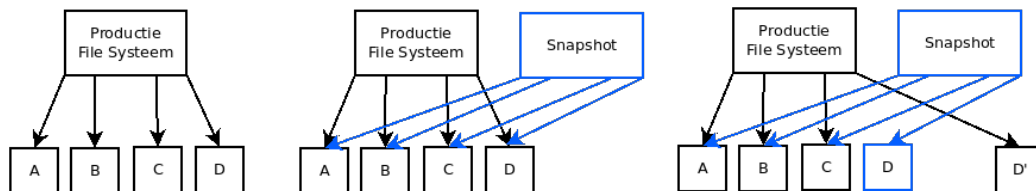
Hoofdstuk 4

Versioning

Versioning is het opslaan van verschillende versies van de data. Hierbij is het mogelijk om terug te gaan naar een oudere versie. Dit kan handig zijn als er wijzigingen in een document zijn aangebracht die later toch niet gewenst zijn. Het kan gebeuren dat een compleet hoofdstuk uit een boek verwijderd wordt waarvan we later deze toch weer willen opnemen. Dan is het handig als we deze uit een oudere versie kunnen terug halen.

4.1 Snapshots

Snapshotting is een vorm van versioning en is een on-site backup. Een bestandssysteem werkt met pointers naar de data. Een snapshot maakt nieuwe pointers naar de bestaande data. De data op het bestandssysteem en de data op de snapshot verwijzen dus naar dezelfde data, beide zijn gelijk. Als een bestand gewijzigd wordt dan verandert op het bestandssysteem de pointer naar de nieuwe data, terwijl de pointer vanuit de snapshot blijft staan naar de oude data. Zie figuur 4.1 voor een grafische weergave van de werking van snapshots.

Figuur 4.1: Hoe snapshotting werkt

Zo kunnen we met een minimale overhead terug naar een oude versie van onze data, welliswaar tegen de kosten van extra data gebruik op ons systeem.

Hoofdstuk 5

Backup schemes

5.1 Son-Father-Grandfather

Het principe berust op het minimaliseren van het aantal backups dat wordt bewaard. De eerste backup die gemaakt wordt heet de zoon. Als er de volgende dag weer een backup gemaakt wordt dan wordt dat de zoon en de zoon heet dan vader. Wordt de dag daarop weer een backup gemaakt dan heet die nu zoon en wordt de zoon weer vader en de vader wordt grootvader. Er zijn nu drie backups van drie verschillende dagen. Bij de backup die daarna gemaakt wordt wordt de grootvader gebruikt om de backup op te schrijven. De grootvader wordt dus weer zoon, de zoon vader en de vader de nieuwe grootvader. Dit kunnen we oneindig blijven herhalen. Zodat we altijd 3 dagen terug kunnen, maar niet meer.

Een alternatief voor het zoon-vader-grootvader principe is een backup-medium voor elke dag van de week, daarmee kunnen we een week terug.

5.2 Full-Differential-Incremental

Een backup van alle data op een andere plek heet een full-backup. De meeste gebruikers werken niet elke dag aan alle documenten, maar slechts aan enkele. Als we wel elke dag alle data kopiëren doen we feitelijk te veel. We kunnen bezuinigen op de hoeveelheid data door alleen de gewijzigde data te kopiëren. We winnen zo op de ruimte die de data inneemt en ook op de tijd die het duurt om een backup te maken. Een backup van alleen de data die gewijzigd is heet een incremental-backup.

Bij een calamiteit waarbij de originele datadrager verloren gaat kost het terug zetten van de data meer tijd. Want eerst moet de full-backup terug gezet worden en daarna elke incremental die we hebben, omdat die de laatste

wijzigingen bevatten.

Een tussen oplossing is het maken van een full-backup, daarna een aantal incrementals en dan een differential-backup. Een differential backup is feitelijk een samenvatting van de tussen liggende incrementals. Kortom de bestanden die gewijzigd zijn vanaf het moment dat er voor de laatste keer een full-backup is gemaakt worden weggeschreven op de differential. Dit heeft als voordeel dat bij een calamiteit de full-backup terug gezet moet worden, de differential en eventueel de daarna gekomen incrementals, maar niet meer de incrementals die tussen de full-backup en de differential zaten.

Veel bedrijven maken gebruik van deze oplossing. Op zondag wordt er een full-backup gemaakt want dan wordt er niet gewerkt en is er dus alle tijd om een volledige backup van alle data te maken. Op maandag en dinsdag worden er incrementals gemaakt en op woensdag een differential, waarna er op donderdag, vrijdag en zaterdag weer incrementals volgen.

5.3 Een combinatie van de twee

Een combinatie van full, incremental en differential backups in combinatie met het zoon-vader-grootvader principe is een veel gebruikt principe. Er zijn bijvoorbeeld 21 tapes aanwezig. 7 tapes dienen als zoon, 7 tapes als vader en 7 tapes als grootvader. De zoon tapes worden gebruikt om elke dag van de week een backup op te maken volgens een schema met full en incremental backups. De zoon tapes verplaatsen zich naar een off-site lokatie en worden daar de vader. De vader tapes worden dan grootvader en verplaatsen zich van de off-site lokatie naar de werkomgeving. De grootvader tapes worden hergebruikt als de zoon tapes. Zo is er altijd een backup. Zelfs als er tijdens transport of op de off-site lokatie wat mis gaat.

Hoofdstuk 6

Backup media

Backups kunnen naar verschillende apparaten weggeschreven worden. De meest bekende oplossingen zijn harddisk (of SSD), tapes of de cloud. We zullen in dit document alleen tape en de cloud behandelen. De backup naar harddisk of SSD is vaak identiek aan die naar tape.

6.1 Tape

Een van de oudste systemen om data op te slaan is tape. Tape is niets anders dan een plastic lint dat voorzien is van magnetisch materiaal waar door een schrijfkop enen of nullen op gezet worden. Een leeskop kan die enen en nullen weer terug lezen.

Het systeem bestaat uit tapes en een tapestreamer. De tapestreamer kan geladen worden met 1 of meer tapes. De tapestreamer schrijft of leest de tapes. Als een tape vol is kan deze vervangen worden door een lege waarop meer data geschreven kan worden. Als je data wil lezen van een oudere tape dan moet je dus eerst tapes wisselen om deze data te kunnen lezen.

Backup software kan een kopie maken van je data en deze wegschrijven naar een tape. Als de software daarna de tapestreamer de opdracht geeft om de tape te ejecten (uit te werpen) dan is de data verder veilig tegen bijvoorbeeld overschrijven. Met een datum op de tape kunnen we altijd de data van die datum terug halen.

Tape kent een aantal voordelen:

- Relatief lage kosten van de tapes
- Oneindig uitbreidbaar, we kunnen steeds nieuwe tapes kopen
- Off-line, hacker en cryptolocker proof

- Off-site bewaarbaar
- Relatief lange levensduur
- Energie zuinig, tapes hebben geen energie nodig om hun data te behouden

Natuurlijk zijn er ook nadelen aan tapes:

- Ze zijn relatief traag
- Het kan wat werk zijn om de juiste tape terug te vinden
- Tapes maken gebruik van magnetisme om hun data op te slaan, dus zijn ze gevoelig voor bitrot
- Omdat ze data kunnen verliezen zullen tapes eens in de zoveel tijd geconroleert moeten worden of de data nog toegankelijk is
- Het is een relatief arbeidsintensief proces, dus zijn de arbeidsloon kosten hoog
- Wat vaak vergeten wordt zijn de kosten voor opslag. Tapes moeten ergens opgeborgen worden.

6.1.1 LTO - Linear Tape Open

Er zijn verschillende systemen voor het maken van backups op tape. In 1990s kwamen er een open standaard ontwikkeld door Hewlett Packard Enterprise, IBM en Quantum. Deze standaard heet Linear Tape Open of afgekort LTO. Sinds dien zijn er verschillende versies op de markt gekomen. Voor een overzicht verwijzen we naar de Engelstalige Wikipedia pagina: https://en.wikipedia.org/wiki/Linear_Tape-Open.

6.2 Cloud

Veel data wordt tegenwoordig in de cloud gebackupd, denk hierbij aan alle data van de mobiele telefoons en tablets. Maar ook veel laptops kopiëren hun data naar de cloud van Apple of Microsoft. Het grote voordeel is dat de gebruiker zich niet druk hoeft te maken over het veilig stellen van zijn data. En als hij een nieuwe telefoon koopt (van dezelfde operating system fabrikant) dan kan hij simpel zijn data over zetten naar de nieuwe telefoon. Het nadeel is dat de data bij de fabrikant staat. Het staat op hun servers en ze zouden de data kunnen lezen, tenzij je je data encrypt hebt.

Hoofdstuk 7

Backup van hardware

Ook hardware kan stuk of verloren gaan. Het is dus goed om ook hier vervanging voor te hebben. Voor harddisks (SSDs) wordt er vaak gebruik gemaakt van RAID, maar er zijn ook andere oplossingen. Deze sectie geeft hiervan enkele voorbeelden.

7.1 Spare

De meest simpele vorm van een backup voor hardware is zorgen dat er een tweede identiek exemplaar beschikbaar is binnen de organisatie. Zo kan je bijvoorbeeld snel een defecte harddisk vervangen door een nieuwe. Dit is een prima oplossing bij RAID-systemen. Vervang de defecte harddisk door een op de plank klaar liggend exemplaar en het RAID-systeem zal de disk automatisch voorzien van de data die op de defecte disk stond.

7.2 Hot Standby

Voor hele servers is het lastig als er bij een calamiteit eerst een installatie van het operating system gedaan moet worden, daarna moet de benodigde software erop gezet worden en dan moet ook nog de data op het systeem gezet worden. Sommige servers zijn zo cruciaal voor een bedrijf dat dit te lang zou duren. Dit soort servers worden meestal voorzien van een broertje met een identieke installatie en de data wordt tussen de twee servers gesynchroniseerd. Omdat beide servers aan staan heet dit een Hot Standby. Zodra de productie server omvalt kan er meteen overgeschakeld worden op de Hot Standby die dan verder functioneert als de productie server. De defecte server zal dan vervangen moeten worden voor een nieuwe Hot Standby.

7.3 Virtualisatie

Als de servers binnen een bedrijf gevirtualiseerd zijn, dan kunnen de disk images gebackupt worden. Ze kunnen bijvoorbeeld gekopieerd worden naar een andere hypervisor. Valt de eerste hypervisor uit dan kan de tweede hypervisor opgestart worden. Het kan natuurlijk ook dat als er wat met een VM gebeurt dat er dan alleen voor die ene VM overgeschakeld wordt naar de andere hypervisor.